

HARCERZE Z MUCHARZA 80-LECIE ISTNIENIA

NAJSTRARSZA NIEPRZERWANIE DZIAŁAJĄCA NA ZIEMI WADOWICKIEJ DRUŻYNA HARCERSKA MA SWOJĄ SIEDZIBĘ W GMINIE MUCHARZ. 1 DRUŻYNA HARCERZY IM. KSIĘCIA JÓZEFA PONIATOWSKIEGO ZOSTAŁA POWOŁANA DO ŻYCIA 5 WRZEŚNIA 1946 ROKU. DRUŻYNOWYM ZOSTAŁ WYWIADOWCA STANISŁAW PUTYRA. OBECNIE DZIECI I MŁODZIEŻ SĄ GOSPODARZAMI PIĘKNEGO BUDYNKU LETNISKOWEGO O CHARAKTERZE TURYSTYCZNEJ, GÓRSKIEJ BACÓWKI PRZEKAZANEJ IM W UŻYCZENIE PRZEZ GMINĘ W 2014 ROKU. TO ICH HARCÓWKA „UPALISKO”.

Pierwsze drużyny w Wadowicach

Historia Hufca Ziemi Wadowickiej ZHP sięga października 1911 r. Wtedy to przy wadowickim gimnazjum powstała drużyna skautowa im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Jej pierwszymi drużynowymi byli Bruno Olbrycht i Alfred Beer. Drużyny tworzyły początkowo trzy patrole: „Kozłów”, „Kukułek” i „Wyźłów”. Do końca roku powstały cztery kolejne patrole: „Czajek”, „Przepiórek”, „Sów” i „Wilków”, liczące 80 druhów. 6 kwietnia 1913 roku odbyło się uroczyste poświęcenie sztandaru drużyny. Pierwszą w powiecie wadowickim drużynę żeńską założyła w 1913 roku Paulina Smółkowa. Pod koniec 1930 roku powstał w powiecie wadowickim Hufiec męski i prawie równocześnie Hufiec żeński.

Zdjęcie powyżej: rok 1959. Wycieczka szkolna do Zakopanego i na Gubałówkę. Wśród młodzieży harcerskiej pisarka Janina Barbara Górkiewiczowa (w środku). Widok z Gubałówki na Giewont i Kopeć Kondracką.

5 września 1946 r. Pierwsza drużyna, pierwsze lata

Dnia 5 września 1946 roku swoją działalność rozpoczęła istniejąca do dzisiaj 1 Drużyna Harcerzy im. Księcia Józefa Poniatowskiego, pierwsza drużyna założona przy Szkole Powszechnej w Mucharzu. Była to drużyna męska, a od 1948 r. koedukacyjna, zgodnie z uchwałą Głównych Kwater Harcerki i Harcerzy o połączeniu w ZHP pionu męskiego i żeńskiego. Początkowo liczyła 42 członków. Drużynowym został wywiadowca Stanisław Putyra. Barwą drużyny został kolor zielony.

Drużyna przynależała do Chorągwi Krakowskiej. W roku 1947 zmieniono numer drużyny – z 1 na 14. Wraz z rozkazem z dnia 11.10.1947 funkcję drużynowego 14 DH im. Księcia Józefa Poniatowskiego przejął wywiadowca Edward Stawowy. W latach 50-tych nastąpiła zmiana patrona drużyny, która przyjęła imię Marii Konopnickiej. Zmieniła się także barwa drużyny z zielonej na czerwoną. Drużynowymi w tym czasie byli: Janina Barbara Górkiewiczowa, Cecylia Art, Alicja Janusiewicz, Józef Potoniec, Krystyna Kwiatek, Maria Motak. W 1975 roku w wyniku reformy administracyjnej powstała Chorągiew Bielska ZHP. Wówczas został utworzony Gminny Związek Drużyn w Mucharzu. Komendantką została hm. Irena Pacek. Drużynowymi drużyny, teraz o numerze 130 byli w kolejności phm. Jolanta Plucha (1981-1985), hm. Robert Kadela (1985-2019), sam. Weronika Kudzia (2019-2022) i od 2022 pwd. Tomasz Kadela H.O.

Hufiec Mucharz i HKKT

W roku 1976 Gminny Związek Drużyn został przekształcony w Hufiec Mucharz. W roku 1979 2 DH im. Marii Konopnickiej przy Zespole Szkół w Mucharzu otrzymała tytuł Drużyny Sztandarowej ZHP. W trakcie działalności Hufca Mucharz odbyły się trzy obozy wędrowne: w 1978 po Beskidzie Sądeckim, w 1979 w Sudetach, po ziemi słupskiej w 1980. W tym okresie świetnie działał Harcerski Klub Krajoznawczo-Turystyczny, powstały przy drużynie w marcu 1978. 10.10.1979 roku funkcję komendantki Hufca Mucharz przejęła hm. Lucyna Szczerbowska. Lata 80-te to przyłączenie Hufca Mucharz do Hufca Wadowice.

13.05.1979. Wycieczka Harcerskiego Klubu Krajoznawczo-Turystycznego do Lanckorony

Bohater drużyny

Patronem pierwszej mucharskiej drużyny harcerskiej został w 1946 r. ksiądz Józef Poniatowski. Harcerze przyjęli wtedy zielony kolor chust. Z końcem lat pięćdziesiątych dokonano jednak zmiany patrona. Drużyna przyjęła imię Marii Konopnickiej. Zmieniono także kolor chust na czerwony. Harcerze i harcerki, chcąc powrócić do pierwszego patrona drużyny Księcia Józefa, rozpoczęli w 1989 roku „Kampanię bohater”. 9.11.1991 roku podczas biwaku w Mucharzu z okazji Święta Niepodległości Komendant Hufca nadał ponownie 130 DH imię Księcia Józefa Poniatowskiego. W 2008 roku drużyna przyjęła także żółto-granatowy kolor chust nawiązując do historii swojego bohatera.

W ROKU 1995 W ZEGRZU ODBYŁ SIĘ ŚWIATOWY ZLOT HARCERSTWA POLSKIEGO. WŚRÓD SIEDMIU TYSIĘCY HARCERZY ZNALAZŁA SIĘ TAKŻE LICZĄCA 16 OSÓB REPREZENTACJA 130 DH IM. KSIĘCIA JÓZEFA PONIATOWSKIEGO Z MUCHARZA. ZLOT PRZEBIEGAŁ POD HASŁEM „ŁĄCZY NAS POLSKA”. FUNKCJĘ ZLOTOWEJ DRUŻYNOWEJ PEŁNIŁA PHM. ELŻBIETA STUDNICKA.

Powsinogi Beskidzkie „już ta sie nie oducz, kto z młodu nawyko”

Od 1989 uczestniczymy, a od 2003 roku organizujemy najstarszy rajd turystyczny na Ziemi Wadowickiej - istniejący od lat siedemdziesiątych Harcerski Rajd Powsinóg Beskidzkich. Idea rajdu to przede wszystkim krzewienie wśród młodzieży zainteresowania turystyką pieszą, ukazanie walorów Beskidów, promowanie kultury i historii regionu, w tym popularyzacja twórczości Emila Zegadłowicza i innych twórców Ziemi Wadowickiej. Na okolicznych szczytach byliśmy już wszędzie - łoświec, Leskowiec, Jaroszwicka Góra, Żurawnica, Carchel, Upalisko, Mioduszyna, Chełm, Koskowa i Tarnawska, i Makowska Góra... Rajd trwa trzy dni, zawsze śpiemy pod namiotami. Od 2008 roku drużyna realizuje także własne przedsięwzięcia - „Zdobynamy Koronę Beskidów” oraz „Chodź po Bekidach”. to autorskie projekty promujące wśród młodzieży kwalifikowaną turystykę pieszą.

1995. Światowy Zlot Harcerstwa Polskiego w Zegrzu. 130 DH im. Księcia J. Poniatowskiego

Prawo i Przyrzeczenie

To Mucharz! Z tego miejsca może nam się uda odkryć kiedyś, jak karty, nowe jakieś cuda

Na przestrzeni lat pod opieką doświadczonych instruktorów w szeregach drużyny wychowało się kilka pokoleń młodych ludzi. Działalność drużyny została oparta na harcerskim systemie wartości, którego głównym wyznacznikiem jest Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie, mające ponad stuletnią tradycję. Przez kolejne lata umożliwiamy młodym ludziom aktywne poszukiwanie własnych dróg do patriotyzmu i do odszukania wszystkiego co najlepsze w otaczającym nas świecie. W 2007 roku odbył się Zlot na krakowskich błoniach z okazji 100-lecia skautingu. Uczestnicy Zlotu odnowili Przyrzeczenie Harcerskie, składając rotę przyrzeczenia na ręce gen. Wojska Polskiego, hm. ojca Adama Studzińskiego, uczestnika bitwy o Monte Cassino. W 2007 roku odbył się także zlot harcerski w Kielcach, który przebiegał pod hasłem „Jeden świat - jedno przyrzeczenie”. W obydwu tych ważnych dla harcerzy wydarzeniach wzięła udział reprezentacja 130 DSTH.

10-11.11.1988. Drużyna na holu szkoły w Mucharzu po uroczystości odsłonięcia Obelisku Niepodległości

Lata pięćdziesiąte. Syn pisarki Janiny Barbary Górkiewiczowej druh Marek Górkiewicz z XIV Drużyny Harcerskiej im. Księcia Józefa Poniatowskiego w Mucharzu z tatą Tadeuszem

Chorągiew Krakowska ZHP im. T. Kościuszki
31-131 Kraków, ul. Karmelicka 31
NIP 676 234 15 99

Hufiec Ziemi Wadowickiej ZHP
34-100 Wadowice, ul. Teatralna 2
130 Drużyna Starszoharcerska
"Stu trzydziestu z Mucharza"
im. Księcia Józefa Poniatowskiego

34-106 Mucharz, os. Nad Potokiem 6

facebook.com/zhpmucharz, zhp@mucharz.pl

Redakcja: hm. Robert Kadela, hm. Dorota Polan, 2026